

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 411/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou, Bajzova 2, Košice, proti uzneseniam vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby ČVS: UIS-123/1-OISV-2024 z 29. júla 2024 a prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach č. 5Kn 128/23/8800 z 24. októbra 2024 a upovedomeniu prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. IV/4Gn 253/23/1000 z 27. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia zákazu mučenia a podrobenia krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 7 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a základných práv na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a nedotknuteľnosti osoby a jej súkromia podľa čl. 7 ods. 1 listiny a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zákazu mučenia a podrobenia neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uzneseniami vyšetrovateľa a prokurátora krajskej prokuratúry a upovedomením prokurátora generálnej prokuratúry v konaní o jej trestnom oznámení. Tieto žiada zrušiť s tým, že jej bude priznané finančne zadosťučinenie 25 000 eur.

II.

2. V súvislosti s vyšetrovaním trestného činu, ktorého sa mal dopustiť otec sťažovateľky, bola 4. augusta 2021 vykonaná prehliadka bytu, v ktorom sťažovateľka bývala spolu s rodičmi. Už počas prehliadky matka sťažovateľky namietla, že jeden z prítomných policajtov bez jej vedomosti vošiel do spálne, kde bola sťažovateľka a jej rovnako maloletá sesternica, a pýtal sa jej na jej otca. Sťažovateľke bola v novembri 2021 zistená posttraumatická stresová porucha, pre

ktorú navštevovala psychológa a podrobne sa kontrolovala u detského psychiatra. Jej stav sa zlepšil v júni 2022 po prepustení otca z väzby, no i potom navštevovala psychológa.

3. Od mája 2022 do novembra 2023 rodičia a starí rodičia sťažovateľky podali niekoľko trestných oznámení proti postupu vyšetrovateľa. Podstata podozrenia z trestného činu proti sťažovateľke mala spočívať v tom, že pri prehliadke bytu sa vyšetrovateľ nepredstavil, nepreukázal sa ako policajt, nepripustil možnosť dobrovoľného vydania hľadaných vecí, pri prehliadke bolo množstvo ozbrojených policajtov a jeden z nich vyťažoval sťažovateľku na pobyt jej otca.

4. Namietaným uznesením vyšetrovateľa bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľky pre podozrenie zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Vyšetrovateľ vyhodnotil, že nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Uviedol, že na základe zabezpečených dôkazov nebolo preukázané, že by zo strany príslušníkov Policajného zboru došlo k spáchaniu trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa alebo že by svojím správaním naplnili skutkovú podstatu iného trestného činu.

5. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú krajská prokuratúra zamietla ako nedôvodnú. Krajská prokuratúra vyhodnotila, že konaním policajtov nebol porušený zákon a tvrdenia sťažovateľky nepostačovali na preukázanie ich nezákonného postupu. Uviedla, že aj keď výkon prehliadky je pre maloletú sťažovateľku nepochybne nepríjemným zážitkom, prehliadka prebehla v súlade so zákonom. Krajská prokuratúra dodala, že vyšetrovateľ sa podrobne venoval právnomu rozboru veci, ktorý je výstižný, vecne správny a stotožnila sa s jej obsahom, keďže z vykonaného dokazovania dostatočne vyplynulo, že príslušníci Policajného zboru pri prehliadke postupovali primerane okolnostiam. Preto tvrdenia sťažovateľky nepostačovali na preukázanie nezákonného postupu zasahujúcich policajtov a nebolo možné vydať rozhodnutie o začatí trestného stíhania.

6. Sťažovateľka podala generálnej prokuratúre podnet na preskúmanie rozhodnutí vyšetrovateľa a krajskej prokuratúry, ktoré považuje za nepreskúmateľné a arbitrárne. Samotné vyšetrovanie podľa nej bolo vedené jednostranne, neobjektívne a vágne. Generálna prokuratúra vyhodnotila jej námietky za nedôvodné a namietané uznesenia za zákonné. Uviedla, že predložené námietky tvoria podstatu sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa a zaoberala sa nimi v primeranej miere krajská prokuratúra. Preto jej rozhodnutie nie je arbitrárne. Generálna prokuratúra zdôraznila, že policajti pri prehliadke nekonali v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému prospech, čo je podstatou zneužívania právomoci verejného činiteľa. Konaním policajtov nedošlo k naplneniu znakov žiadneho trestného činu. Generálna prokuratúra zdôraznila, že všetky námietky sťažovateľky, pri ktorých poukazuje na konanie príslušníka Policajného zboru, ktorý s ňou mal nevhodne komunikovať pri výkone prehliadky, bolo možné uplatniť otcovi sťažovateľky, ktorý mal postavenie obvineného, so všetkými prislúchajúcimi právami.

III.

7. Podľa sťažovateľky došlo k porušeniu jej ústavných práv tým, že policajt sa jej a jej sesternici pri výkone prehliadky prihovril, keď boli samy dve v spálni, opýtal sa jej niekoľko otázok a potom zavrel dvere. Rovnako namieta priebeh prehliadky, keďže z prítomnosti ozbrojených policajtov v čiernych uniformách mala strach a úzkosť. Mala výčitky, že komunikovala s policajtom, a dávala

si za vinu, že preto jej otec následne neprišiel domov. Konaním policajtov jej mala byť spôsobená ujma na zdraví, depresívne a úzkostné stavy s prejavmi nervozity a poruchami spánku. Sťažovateľka namieta nedostatok dôslednosti, nestrannosti a rýchlosti vyšetrovania a nedostatočné odôvodnenie namietaných rozhodnutí. Dodala, že viaceré ňou navrhované dôkazy neboli zohľadnené. Ak by tomu tak bolo, mohli by byť prijaté odlišné závery.

IV.

8. Proti uzneseniu vyšetrovateľa z 29. júla 2024 sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor krajskej prokuratúry ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením. Právomoc prokurátora vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa. Preto bola ústavná sťažnosť proti rozhodnutiu vyšetrovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

9. Rovnako je vylúčená právomoc ústavného súdu proti uzneseniu prokurátora krajskej prokuratúry. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní, pričom prokurátor generálnej prokuratúry jej žiadosť vybavil týmto príkazom predpokladaným spôsobom s tým, že nezistil skutočností na prijatie opatrenia nadriadeného prokurátora, keďže postup prokurátora krajskej prokuratúry považoval za zákonný. Hoci sťažovateľka a ani prokurátor generálnej prokuratúry podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku formálne nepostupovali a formálne vychádzali z príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019, je zrejmé, že či už postup sťažovateľky, alebo spôsob vybavenia jej podnetu prokurátorom generálnej prokuratúry zodpovedá postupu, ktorý predpokladá § 210 ods. 2 Trestného poriadku.

10. K tomu treba uviesť, že novelou Trestného poriadku účinnou od 15. marca 2024 boli rozšírené oprávnenia subjektov trestného konania (obvineného, poškodeného a zúčastnenej osoby) žiadať o preskúmanie postupu orgánu činného v trestnom konaní v prípravnom konaní nielen vo vzťahu k vyšetrovateľovi, ale aj vo vzťahu k dozorovému prokurátorovi. Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba tak môžu podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku požiadať o preskúmanie postupu prokurátora v prípravnom konaní tak, aby boli odstránené aj iné nedostatky, ktoré môžu spočívať v tom, že prokurátor nevykonal určitý úkon, nerozhodol alebo rozhodol nezákonne. Žiadosť podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku vybavuje prokurátor bezprostredne nadriadenej prokuratúry a žiadosť preskúma a o výsledku upovedomí žiadateľa. Žiadosť podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku tak je právnym prostriedkom nápravy, ktorý je poškodenému v prípravnom konaní bezprostredne a priamo dostupný.

11. Prokurátor bezprostredne nadriadenej prokuratúry má právomoc preskúmať všetky okolnosti z hľadiska posúdenia namietaných nedostatkov v postupe dozorového prokurátora. Hoci jeho rozhodnutie nemôže zrušiť, vzhľadom na povinnosť orgánov prokuratúry vykonať v rozsahu svojej pôsobnosti opatrenia na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a na vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie (§ 3 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov) v spojení s oprávnením nadriadeného prokurátora vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh (§ 6 zákona

o prokuratúre), umožňuje žiadosť podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku poškodenému, ktorý namieta porušenie práv odmietnutím trestného oznámenia, dosiahnuť účinnú nápravu v podobe záväzného pokynu prokurátora bezprostredne nadriadenej prokuratúry dozorovému prokurátorovi tak, aby bolo trestné stíhanie začaté, keďže uznesenie o odmietnutí trestného oznámenia nie je prekážkou začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia.

12. V rozsahu proti upovedomeniu prokurátora generálnej prokuratúry je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Podanie trestného oznámenia ako formy inej ochrany nezaväzuje orgány činné v trestnom konaní začať na jeho základe trestné konanie. Subjektívne právo oznamovateľa na začatie trestného stíhania negarantuje ani ústava (II. ÚS 88/99, II. ÚS 42/00, III. ÚS 176/07) či dohovor (napr. Perez proti Francúzsku z 12. 2. 2004). Oznamovateľ trestnej činnosti má právo na to, aby sa kompetentný orgán (prokurátor, policajt) jeho oznámením zaoberal, nie však na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Rovnako nepatrí medzi základné práva a slobody ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal. Oznamovateľ má právo byť oboznámený s opatreniami prijatými na základe jeho oznámenia a má tiež právo žiadať prokurátora o preskúmanie postupu vyšetrovateľa po podaní oznámenia. Procesným oprávneniam oznamovateľa (poškodenej osoby) však nezodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní začať trestné konanie na základe jeho oznámenia (III. ÚS 372/2017, III. ÚS 237/2021).

13. Úlohou ústavného súdu primárne nie je preskúmať a posudzovať právne názory orgánov verejnej moci a ani preskúmať, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie ústavných práv (III. ÚS 38/05).

14. O porušení uvedených ústavných práv by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľky pozornosť, ktorú vyžaduje zákon. Tak tomu v prípade sťažovateľky nebolo. Vyšetrovateľ rozhodol na základe viacerých podaní sťažovateľky a ich príloh a ďalších listinných dôkazov vrátane sťažností jej starých rodičov, zápisnice o vykonaní domovej prehliadky a predchádzajúceho oznámenia o výsledku prešetrenia sťažnosti. Vyšetrovateľ na základe vykonaného dokazovania a zhodnotenia jednotlivých dôkazov dospel k záveru, že neboli zistené skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by zo strany policajtov došlo k spáchaniu trestného činu. S týmto rozhodnutím sa prokurátor krajskej prokuratúry a prokurátor generálnej prokuratúry stotožnili s tým, že záver o odmietnutí trestného oznámenia sťažovateľky je vecne správny.

15. Z hľadiska posúdenia trestnej zodpovednosti policajtov bolo rozhodujúce, či svojim konaním naplnili znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Krajská prokuratúra zdôraznila, že prehliadkou sa vážne zasahuje do základných práv a slobôd, a preto jej vykonanie zákon dovoľuje len v najnutnejšej miere a za súčasného dodržania prísne stanovených podmienok. Vyhodnotila, že prehliadka prebehla v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami.

Sťažovateľka podľa nej len uvádza okolnosti skutku z vlastného uhla pohľadu a jej tvrdenia sú v rovine subjektívnych pocitov a domnienok. Prokurátor krajskej prokuratúry dodal, že dôvody, ktoré uvádza sťažovateľka, sú opakovaním skutočností z jej predchádzajúcich podaní, ktoré boli vyhodnotené ako nedôvodné a koncipované vo všeobecnej rovine. V podrobnostiach poukázal na uznesenie vyšetrovateľa, ktorého odôvodnenie obsahuje všetky body sťažnosti vrátane podrobného a výstižného rozboru veci. S týmito závermi prokurátora krajskej prokuratúry sa stotožnil aj prokurátor generálnej prokuratúry v ústavnou sťažnosťou namietanom upovedomení.

16. Z namietaného upovedomenia prokurátora generálnej prokuratúry v spojení s predchádzajúcimi uzneseniami vyšetrovateľa a dozorujúceho prokurátora nemožno dospieť k záveru o nedostatočnom rozsahu vyšetrovania. Orgány činné v trestnom konaní vykonali množstvo dôkazov a svoje závery, podľa ktorých neboli zistené skutočnosti na vyvodenie trestnej zodpovednosti voči policajtom, riadne zdôvodnili. Nie je možné dospieť k záveru, že by sa orgány činné v trestnom konaní dopustili či už skutkového, alebo právneho omylu.

17. Ústavnou sťažnosťou namietané konanie o trestnom oznámení sťažovateľky s výsledkom nevyvodenia trestnej zodpovednosti vo forme začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia voči konkrétnej osobe znamená, že postupmi vyšetrovateľa a prokurátorov bola sťažovateľke poskytnutá iná právna ochrana tak, že nebolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zároveň bol v tomto konaní zachovaný procesný komponent účinného vyšetrovania tak, ako je obsiahnutý v ostatných uvedených ústavných právach. To však nevyklučuje, že postupom polície pri prehliadke bytu mohli byť nesprávnym postupom prítomných osôb porušené tieto ústavné práva sťažovateľky. Je tomu tak preto, že k zásahu do ústavných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 2 ústavy, čl. 7 ods. 1 a 2 listiny a čl. 3 a 8 dohovoru zo strany orgánov verejnej moci nemusí nevyhnutne dôjsť len v dôsledku toho, že niekto spáchal trestný čin.

18. Trestné konanie alebo konanie o ústavnej sťažnosti tak nemôže byť jediným procesným postupom, ktorým možno dosiahnuť nápravu porušenia ústavných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 2 ústavy, čl. 7 ods. 1 a 2 listiny a čl. 3 a 8 dohovoru. Nároky na náhradu spôsobenej ujmy spočívajúcej v neprimeranosti postupov polície pri prehliadke bytu, ktoré pravdepodobne boli jednou z príčinou psychických ťažkostí sťažovateľky, si sťažovateľka môže uplatniť prostredníctvom zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti štátu“), ktorý postihuje akýkoľvek výkon verejnej moci, ktorým nie je len rozhodovanie, ale aj úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona o zodpovednosti štátu štát zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci. Pojem nesprávny úradný postup § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu pôvodne definoval široko a otvorene len použitím tohto pojmu s následným demonštratívnym výpočtom okolností, ktoré možno posúdiť ako nesprávny úradný postup, a taxatívnym výpočtom okolností, ktoré za nesprávny úradný postup považovať nemožno. I súčasná definícia, podľa ktorej nesprávnym úradným postupom je aj výkon právomoci orgánom verejnej moci, pri ktorom dôjde či už k porušeniu právnou normou ustanoveného predpísaného postupu, alebo k porušeniu účelu, ku ktorému postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci smeruje, umožňuje posúdiť súbor činností polície pri výkone prehliadky bytu ako nesprávny úradný postup podľa zákona o zodpovednosti štátu.

19. Neprimeraným nasadením množstva neprimerane vyzbrojených a prípadne aj neprimerane sa správajúcich policajtov bez toho, aby bolo možné voči ktorémukoľvek z nich vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť, mohlo dôjsť k nesprávnemu výkonu verejnej moci, ktorý možno podriadiť pod nesprávny úradný postup orgánov verejnej moci podľa § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu. Na tomto nemení nič ani § 9 ods. 5 (skôr § 9 ods. 3) zákona o zodpovednosti štátu, ktorý ako podmienku nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa stanovuje výsledok vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa prokurátorom. Takáto podmienka sa vzťahuje len na porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť pri výkone verejnej moci alebo zbytočné prietahy.

20. Nesprávny úradný postup podľa § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu zakladá osobitný nárok na náhradu škody, ktorý si možno uplatniť žiadosťou o jeho predbežné prerokovanie. Ak orgán konajúci v mene štátu takýto nárok na náhradu škody v celom rozsahu neuspokojí, môže sa sťažovateľka domáhať uspokojenia nároku na súde (§ 16 ods. 4 zákona o zodpovednosti štátu). Súčasťou tohto nároku nie je len náhrada skutočnej škody a ušlého zisku, ale aj nárok na to, aby bolo konštatované porušenie práva, keďže všeobecný súd sa musí primárne vysporiadať s jeho základom tak, že musí určiť, či tvrdené konanie orgánov štátu bolo nesprávnym, a teda protiprávnym úradným postupom. Okrem toho ak došlo k nesprávnemu úradnému postupu a iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa poškodenému aj nemajetková ujma v peniazoch (§ 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti štátu). Sťažovateľkou tvrdené porušenie základných práv možno v podústavnom práve podriadiť nielen pod konanie postihované Trestným zákonom, ale aj pod nesprávny úradný postup podľa zákona o zodpovednosti štátu.

21. Podľa princípu subsidiarity, tak ako vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd môže o porušení ústavných práv konať, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Orgány činné v trestnom konaní a všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie ústavných práv. Možnosť namietat' nesprávnosť ich postupu pri výkone prehliadky bytu podľa zákona o zodpovednosti štátu na všeobecných súdoch je preto právnym prostriedkom, ktorý sťažovateľke priznáva zákon na ochranu jej základných práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2025

Robert Šorl
predseda senátu